

Суриков Василь Іванович

- * Кращий майстер російської історичної картини , який з'єднав реалізм з яскравим мальовничим новаторством , Василь Іванович Суриков народився в 1848 році в Красноярську. Сильне прагнення до навчання живопису змусило його спочатку переїхати в Санкт - Петербург , де в 1869-1875 роках він навчався в Петербурзькій Академії Мистецтв у знаменитого педагога Чистякова , який вже в ті роки говорив про Сурикове , як про кращий учня школи. Починаючи з 1877 року Суриков живе і працює в Москві , пізніше вступивши в Товариство пересувних художніх виставок . Тут , у Москві , Суриков створив свої найбільш значні твори.

Ранок
стрілецької
страсти "-
грандіозна
картина,
завершена в
1881р
(Третьяковська
галерея)

Обравши сюжетом фінальний епізод останнього стрілецького бунту 1698 - страта заколотників на Червоній площі під особистим наглядом Петра I - Суриков показує народне протидія царським реформам зверху. При цьому протистояння народу і царя - або ж, у ще більш масштабному плані, російського середньовіччя і ранніх рубежів російської нової історії - явлено у вигляді монументальної трагедії, причому трагедії, де жодна зі сторін не залишається переможцем, взаємно засвідчуючи про нерозв'язності конфлікту.

Бояриня
Морозова
1887р

"Бояриня Морозова" - вище досягнення Сурікова-колориста. Найсвітліше пляма в картині - синяво-блїде обличчя боярині, найтемніший фрагмент - її одяг. Суриков так розповідав про зародження живописного образу головної героїні: "Раз ворону на снігу побачив ... чорною плямою на снігу сидить. Так ось цієї плями я багато років забути не міг. Потім бояриню Морозову написав".

Підкорення
Сибіру
Єрмаком.
1895 р

У Москві Суриков почав нову картину - "Підкорення Сибіру Єрмаком" (1895, Російський музей). Вона так само, як і Бояриня Морозова, вимагала багато часу, пошуків композиції, відповідної натури і такого напруженої праці, який виключав будь-яку можливість іншої скільки-небудь серйозної роботи.

**Взяття
сніжного
містечка
1891 р**

У картині "Взяття сніжного містечка" зародилася нова суриковська тема - тема широкої козацької натури, тема героїзму і сили, що розгорнулася в епопеях пізніших історичних картин.

* Перехід Суворова через Альпи в 1799 р.1899р.

Сюжетом для цієї історичної композиції послужив факт переходу російською армією альпійського перевалу, який вважався неприступним, під час італійського походу в 1799 році. Етюди до картини Суриков писав на місці історичного переходу, в швейцарських Альпах.

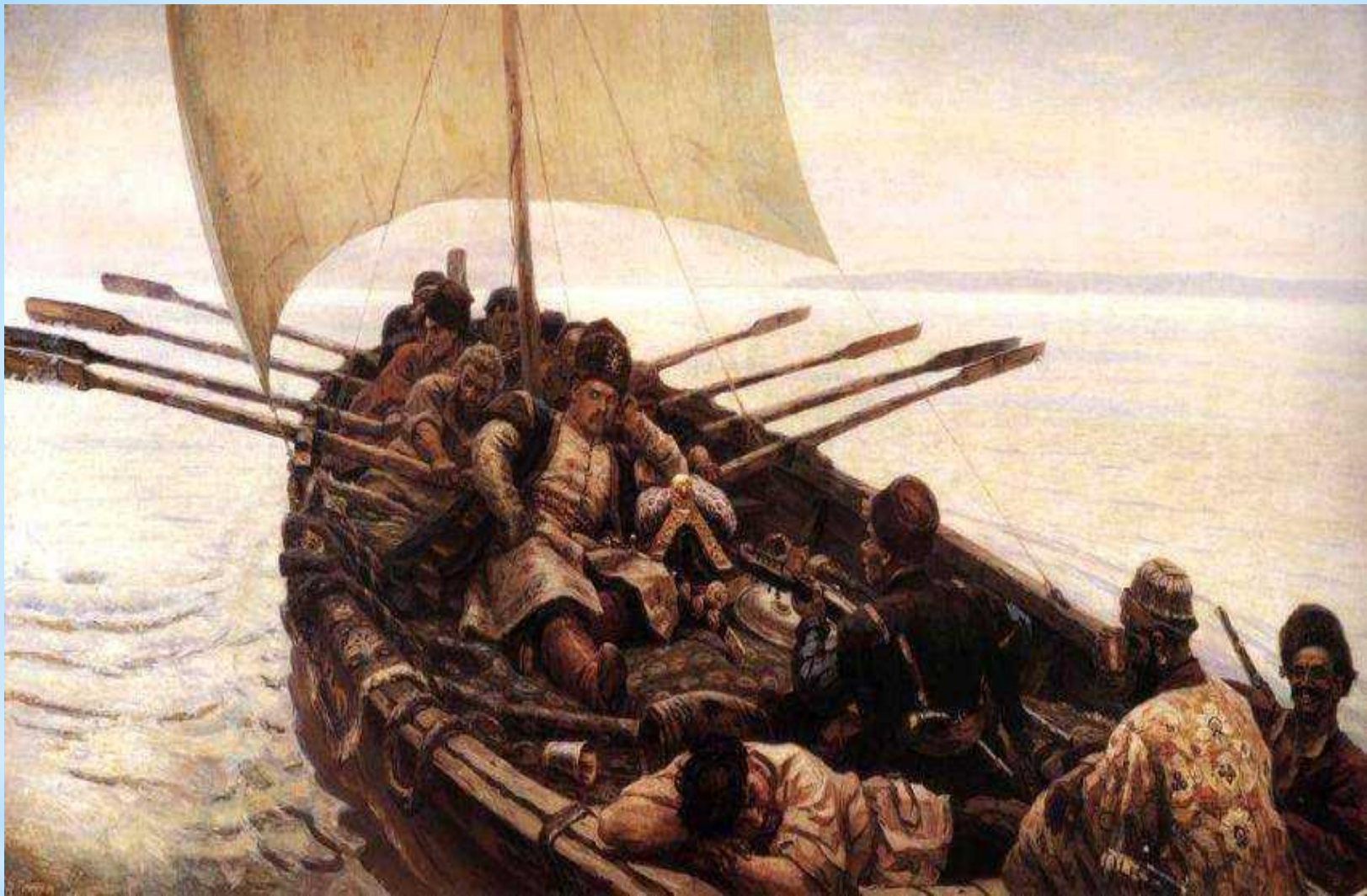
* Головне на полотні - рух. Воно починається далеко , в ущелині.

Наближаючись до переднього плану , рух наростає. А передня група воїнів показана в момент стрімкого лавиноподібного узвозу.

Живописець малює грізну природу Альп , підкреслюючи цим складність і героїзм переходу . Вертикальне розташування полотна дозволило максимально концентровано показати невеликий простір прямовисної скелі і посилити відчуття стрімкості руху. ?? У самого краю схилу - полководець Олександр Суворов. Ледве стримуючи коня на краю прірви , він жартом підбадьорює воїнів. Скільки енергії в його постаті , скільки жвавості в його обличчі! Кілька солдатів зараливо сміються у відповідь , що йдуть за ними - повернувши голови , услухуються в розмову. Солдати на передньому плані картини зайняті спуском - їм вже не до жартів. ??

Ретельно передає Суриков всі деталі історичної епохи: одяг , мундири , озброєння . Чудово опрацьовує вирази облич воїнів. Всі по -різному переживають напруженість моменту. Особи більшості напружені, зосереджені . Незважаючи на смертельну небезпеку , вони залишаються вірні своєму військовому обов'язку і проявляють справжню хоробрість. Їх об'єднує прагнення подолати перевал і перемогти. ?? Картина Сурикова «Перехід Суворова через Альпи» показала російське військо , як єдину нероздільну силу. І, звичайно , головне в картині - зображення подвигу народу , його героїзму.

Степан
Разін
1876р

Найважче Сурикову далася його остання картина - "Степан Разін". Разін - ватажок селянського руху, могутній, мужній, людина величезної волі, об'єднав численні загони повсталого козацтва і селян, що здійснював сміливі походи в пониззя Волги, по Каспійському морю.

"Жіноче царство" востаннє стало предметом живописних образів у картині "Відвідування царівною жіночого монастиря" (Третьяковська галерея). Суриков працював над картиною особливо старанно в 1898 році, але виставив її тільки в 1912 році. Ця картина за змістом своїм швидше історико-побутова, ніж чисто історична, подібна творчості С. Іванова та А. Рябушкина.

Відвідування
царівною
жіночого
монастиря
1912р

Вид пам'ятника Петру I на Сенатській площі в Петербурзі 1870р

Бенкет Валтасара. 1874

Вбивство Юлія Цезаря. Близько 1875 р

Богач і Лазар.
1873 р

Чторговців Вигнання Христом із храму.
1873 р

Четвертий Вселенський Халкидонський Собор. 1876 р

Третій Вселенський Ефеский собор 1876р

Нерукотворный образ. 1872 р

Великий маскарад в 1772 році на вулицях Москви за участю Петра I і князя І.Ф. Ромодановського. 1900 р

Імператриця Анна Іванівна в Петергофском Тампле стріляє оленів.
1900 р

Дзвіниця Івана Великого і куполи Успенського собору.
1876 р

Вид на Кремль зимой.
1876 р

Церковь в селе Дьякове. 1910 р

Собор Св. Марка у Венеції.
1900 р

Флоренція. Прогулянка
(дружина і діти художника) .1900

Собор Святого Петра в Римі 1884 р

Колізей
1884 р

* Старик-огородник
1882р

- * Особливе місце у творчості Сурікова займають портрети. Це, як правило, зображення своїх близьких, або чимось зацікавили його людей; етюди, пов'язані з пошуками певного образу для картин. Такі Сибірська красуня. "Портрет Катерини Олександрівни Рачковською" (1891), "Портрет Олександри Іванівни Ємельянової" (1902). Написані з конкретною натури, вони не сприймаються просто як портрети. Художник побачив у них щось спільне і більшу - російську народну красу.

Портрет А.І.
Ємельянової. 1909

Портрет молодої жінки.
1911р

Портрети Меншиковим. Етюд для картини Меншиков в Березові.
1882 р

Суриков був художником рідкісного таланту. Він умів передбачати, осягати, проникаючи крізь завісу століть. Майстер вчився і по стінах Кремля, і по книгах. Він зустрічав своїх майбутніх героїв на вулицях, і одночасно вони були йому в мріях і снах. Художник давав всякому явищу нове життя в мистецтві, втілюючи це явище в кольорі, композиції, ритмі.

*** Автопортрет
1902р**